

Nu komt het aan op de juiste strategie.

De deelnemers van de pilotgroep Geef-ze-de-vijf! hebben opnieuw de gemiddelde leeftijd en de afvoerleeftijd van hun veestapel weten te verhogen. De gemiddelde leeftijd van de veestapel steeg verder naar 5 jaar en 1 maand, 3 maanden boven het landelijk gemiddelde. De afvoerleeftijd steeg naar 6 jaar en 5 maanden, 6 maanden boven het landelijk gemiddelde. Tijdens de evaluatie van de resultaten kwamen veel praktische vragen naar voren, want een langere levensduur heeft nogal wat gevolgen.

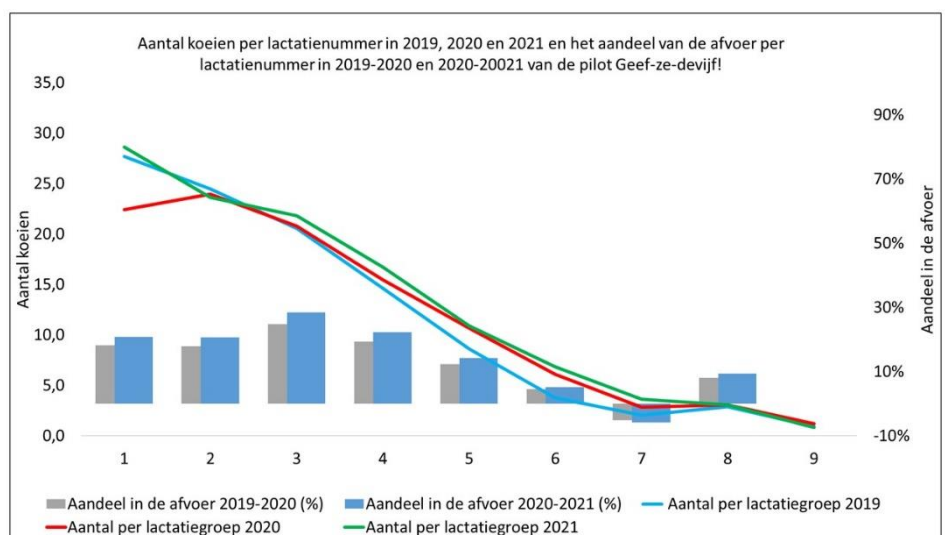
Tabel. Gemiddelde leeftijd van de veestapel en de afvoerleeftijd van de veestapel van de deelnemers aan de pilot Geef-ze-de-5! in 2019, 2020 en 2021.

	Gemiddelde leeftijd		Levensproductie veestapel	Leeftijd bij afvoer		Levensproductie bij afvoer
	jaar	mnd		jaar	mnd	
Nederland 2019	4	8	22.888	5	8	31.553
Gzd5! 2019	4	10	25.710	6	0	36.267
Nederland 2020	4	9	23.008	5	9	34.000
Gzd5! 2020	5	0	27.370	6	2	38.314
Nederland 2021	4	10	23.790	5	11	35.624
Gzd5! 2021	5	1	28.625	6	5	39.770

Leeftijdsopbouw veestapel

Als we de leeftijdsopbouw van de veestapel uitdrukken in het aantal koeien per lactatienummer, dan zien we dat het aandeel oudere koeien geleidelijk aan stijgt. De blauwe lijn is de situatie in 2018-2019. In 2019-2020 (rode lijn) zien we ook een duidelijke afname van het aantal vaarzen. In 2020-2021 (groene lijn) neemt het aantal vaarzen weer toe vanwege de groei van de veestapel maar ook neemt het aandeel oudere koeien verder toe. De uitval (de grijze en blauwe kolommen) is gemiddeld gezien het hoogst in de 3^e en 4^e lactatie.

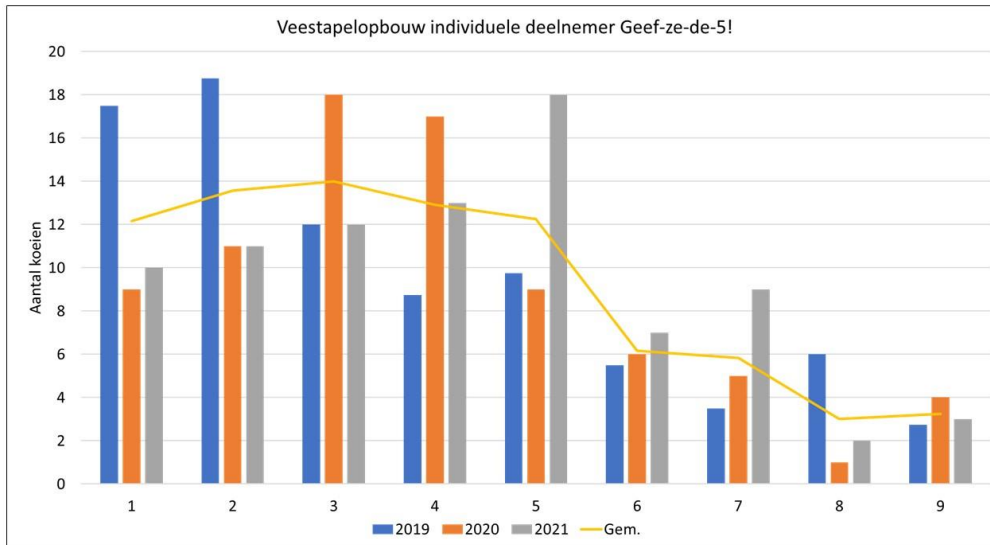
Dat verschijnsel zien we in de meeste veestapels terug. Ook als we kijken naar het aantal dochters van een stier die na 1 tot 7 jaar na de eerste keer kalven nog in productie zijn (aanhoudingscijfers) zien we dat patroon terug. Bij de stieren met de beste aanhoudingscijfers is dat duidelijk anders dan bij de stieren met slechtere aanhoudingscijfers (zie voor een uitgebreide analyse op ons kennisplatform (www.geefzedevijf.nl). De opbouw van de veestapel kan per bedrijf sterk verschillen.

Strategie

In onderstaande figuur is een voorbeeld gegeven van de leeftijdsopbouw van de veestapel van een van de deelnemers. Het patroon, de gele lijn, laat zien dat koeien steeds later uitvallen en er in de volgende lactaties steeds meer (oudere) koeien zijn. Waren er in 2019 nog 18 vaarzen (blauwe balk) in het koppel, in 2021 nog maar 10. De vaarzen die in 2019 werden ingestoken zijn grotendeels nog in productie. Daardoor ontstaat als het ware een 'stuwmeer' van oudere koeien wat betekent dat er na een bepaalde leeftijd in vrij korte tijd veel oudere koeien zullen worden afgevoerd. Het is dan zaak om op dat moment voldoende vaarzen beschikbaar te hebben en dat moet 24 maanden van te voren worden gepland! Het zal enkele jaren duren voordat er een balans is tussen afvoer van oudere koeien en de beschikbaarheid van voldoende jongvee.

Fosfaatquotum

Daarbij komt ook de vraag naar voren wat dat betekent voor het fosfaatquotum. Twee jaar van tevoren extra jongvee aan gaan houden terwijl al het beschikbare fosfaat zoveel mogelijk wordt gebruikt voor de melkproductie, betekent dat er óf geleased, of aangekocht of minder gemolken moet worden. Door de langere levensduur gaat de productie weliswaar omhoog en kan met minder koeien dezelfde productie gehaald worden, maar of dat tegen elkaar opweegt zal in de praktijk moeten blijken. Het komende jaar zullen dit soort vragen beantwoord gaan worden.

WvL
4-11-2021